

SEIJAN MUISTELMAT

Seija Poikonen: Adoptiolasten vanhemmista Adoptioperheet ry:ksi
Kymmenen ensimmäisen vuoden muistelua

Yhdistyksen 10-vuotisjuhlan kunniaksi - niin uusien kuin pidempiaikaisten jäsenten iloksi - julkaisemme yhdistyksen perustajan Seija Poikosen muistelmat. Tarinan ensimmäinen osa julkaistiin lehdessä 2/07 ja viimeinen osa julkaistaan lehdessä 4/07. Lyhentämätön versio muistelmista löytyy yhdistyksen kirjastosta.

Postia jäsenille

Koko ajan kasvavan jäsenrekisterin otti hoitaakseen Tuomo Tyrväinen, joka on hoitanut sitä paria vuotta lukuun ottamatta yhdistyksen koko historian ajan. Vuosien saatossa Tuomo kehitti rekisteriä koko ajan toimivammaksi. Alussa jäseneksi haluavat ilmoittautuivat minulle, usein soittamalla, ja minä lähetin heille käsin kirjoitetun jäsenmaksulomakkeen, lehden näytenumeron ja saatekirjeen.

Kolmikantasopimuksen tekemisen jälkeen Kerasivun omistaja Reijo Jukarainen vei pääosan lehdistä suoraan painosta postiin, mutta edelleen hain osan lehdistä kotiini ja lähetin kirjekuoreissa niille, jotka halusivat sen niin. Myös ulkomaille lähteneet lehdet postitin itse. Siinä vaiheessa, kun yhdistys sai kotisivut Internetiin, uudet jäsenet ohjattiin suoraan ilmoittautumaan Tuomo Tyrväiselle, joka lähetti heille yhdistyksen lehden. Osa kuitenkin edelleen ilmoittautui joko puhelimitse tai suoraan maksamalla jäsenmaksun saatuaan kaavakkeen esimerkiksi adoptiotalaisuuksissa. Infopakettin valmistuttua jäsenmaksulomake liitettiin siihen, ja osa liittyi jäseneksi samalla kun maksoi infopakettitilauksensa.

Kokouksia yömyöhään

Ensimmäisinä vuosina hallituksella riitti kovasti käytännön töitä. Aivan aluksi yhdistyksellä ei ollut mitään kokoontumispaikkaa, ja hallituksen kokoukset pidettiin Pietari-kerhon kokoontumisaikaan sen kanssa samassa huoneistossa, josta meille löytyi jokin soppa.

Hallituksessamme oli ihmisiä, jotka tunsivat Lapsettomien tuki ry:n toimintaa. Heiltä tuli ehdotus, että kysyisimme mahdollisuutta päästä toisen pienen yhdistyksen suojiin pitämään

kokouksiamme. Lapsettomien tuki ry:n puheenjohtajana silloin toiminut Pirre Saario oli asialle myönteinen. Yhdistyksellä oli pieni toimisto Oksasenkadulla aivan Helsingin keskustan tuntumassa. Vastapalvelukseksi lupasimme etsiä jäsenistöämme tiedotusvälineisiin haastateltavia, joita Lapsettomien tuelta paljon kyseltiin, mutta joita oli vaikea löytää. Meille tuo Lapsettomien tuen toimisto oli kultaakin kalliimpi, ja kokoonnuimme siellä aina siihen saakka, kunnes vuonna 2002 saimme Raha-automaattiyhdistykseltä ensimmäisen projektituonteisen toiminta-avustuksen ja saimme mahdollisuuden lopulta omaan toimistoon.

Ensimmäisen vuoden aikana kokouksia järjestettiin kahdeksan. Tahti oli tiivis, sillä kaikki toiminta perustui hallituksen vapaaehtoistyöhön.

Tuossa vaiheessa meillä kaikilla hallituksessa olleilla oli intoa kehittää uutta yhdistystä ja luoda sille toimintamuodot. Niinpä kokouksemme alkoivat venyä yhä pidemmiksi ja ne toimivat toisaalta myös meidän hallituksessa olleiden vertaistukiryhmänä.

Toisten kokemusten kuuntelu ja omien kertominen ei ollut yhdistyksen kannalta hyödytöntä, sillä aina kokemuksista poiki uusia suunnitelmia siitä, mitä yhdistyksen tulisi tehdä. Monet yhdistyksen toimintamuodoista ja lehtikirjoitustideoista sekä niistä edunvalvonta-asioidista, joita yhdistys alkoi hoitaa, saivat alkunsa juuri jonkun perheen omien kokemusten pohjalta. Vantaan Talvikki-tiellä meillä oli ensimmäinen oma toimistomme toimistohotellissa.

Tiedottamista ja toiminnan suunnittelua

Uuden yhdistyksen alkuvaihe on kii-reellistä käytännön asioiden hoitamista:

pankkitilin avaamista, sääntöjen puhtaaksikirjoittamista, yhdistysrekisteriin ilmoittautumista, jäsenlomakkeiden kirjoittamista ja tiedottamista yhdistyksen perustamisesta potentiaalisille jäsenille, yhteistyökumppaneille ja myös päättäjille, jotta edunvalvonta saataisiin käyntiin ja uusi tulokas otettaisiin vakavasti.

Töitä pääsivät tekemään jälleen kaikki hallituksen jäsenet ja taloudenhoitaja, mutta paljon jäi sihteerin vastuulle. Paulamaarit Hautakoski oli kuitenkin ennenkin ollut perustamassa yhdistystä, joten häneltä hommat luontuivat jouhevasti. Ensimmäisen toimintavuoden helmikuun kokouksessa jaettiin tiedottamistehtäviä. Minä kirjoitin pienen mainosjutun yhdistyksen perustamisesta ja tavoitteista Pelastakaa Lapset ry:n lehteen. Myös Interpedia ja Lapsettomien tuki olivat pyytäneet ilmoitusta. Ensi vaiheessa tiedon yhdistyksestä saivat myös Felicitas ja Väestöliitto. Tietoa yhdistyksestä lähetettiin myös moniin ennen kaikkea lapsiperheille suunnattuihin lehtiin, neuvoloihin ja jopa Kiusattujen tuki ry:hyn.

Hyvä onni meillä oli heti alussa, kun Suomen kuvalehdessä oli julkaistu adoptiota koskeva juttu. Siinä oli muutama tarkennusta ja oikaisua vaatinut kohta. Vastasin juttuun, ja saimme yhdistyksen nimen julkisuuteen.

Taloudenhoitajamme Linnea Wahlbergin tekemä ilmoitus Hufvustadsblad-tissa taisi olla syynä siihen, että meidät sitten aikanaan kutsuttiin ensimmäiseen radiohaastatteluun kertomaan yhdistyksestä ja adoptiosta. Ohjelma oli ruotsinkielinen, Linnea vastaili ruotsiksi, minä suomeksi.

Logo ja esite

Tiedonlevittämistä helpotti kovasti, kun yhdistykselle saatiin oma esite. Jo sitä ennen haluttiin oma logo, jonka voisi painaa kaikkiin yhdistyksen papereihin, myös esitteeseen.

Yhdessä ensimmäisistä kokouksista Christina Pohjolan-Pirhonen alkoi luonnostella logoa, joka siinä samassa oli valmis. Logo sai heti hallituksen hyväksynnän, ja se on saanut vuosien saatossa paljon positiivista palautetta. Heti alusta alkaen alettiin suunnitella, että logo rekisteröitäisiin, mutta koska rahanmenoja oli aina enemmän kuin tuloja,

niin siihen mahdollisuus järjestyi vasta uuden vuosituhannen alussa. Logo rekisteröitiin kymmeneksi vuodeksi.

Yhdistyksen rekisteröity logo

Omaa esitettä yhdistykselle alettiin suunnitella jo heti alussa. Kuvittajaksi saatiin Mirja Hiirikosken työkaveri, taitelija Helle Redmed-Jenssen. Hän lahjoitti yhdistykselle muutaman esitettä varten piirtämänsä työn, ja niistä hallitus sitten valitsi mieleisensä esitteeseen.

Esitteen tekstiä ja ulkomuotoa pohdittiin kokouksessa yhdessä, mutta lopullisen ulkomuodon minun kielellisesti hiomalleni esitteelle antoi Paulamaarit Hautakoski. Esitteen (liite 4) ja yhdistyksen väriksi sovittiin oljenkeltainen, joka oli myös jäsenlehden ensimmäisen numeron kansilehden väri. Vuonna 2005 esite korvattiin uudella, värillisellä esitteellä, jossa oli kuvia adoptiolapsista.

Jäsenlehti tulostamalla tietokoneelta

Perustamisvuoden aikana Adoptiolasten vanhemmat ry julkaisi kolme numeroa jäsenlehteä. Lehden nimeksi päätettiin antaa informatiivisista syistä yhdistyksen nimi. Katsottiin, että yhdistyksen nimeä kantava lehti tuo myös yhdistystä tunnetuksi ja ne on helppo liittää toisiinsa.

Lehteä suunniteltiin kokouksessa, mutta lopulta minä päätoimittajana ja ainoana toimittajana ja Paulamaarit Hautakoski taittajana saimme melko vapaat kädet lehden toteuttamiseen. Paulamaaritin panos lehden ulkonäön luomisessa oli merkittävä. Myös idea vuosittain toistuvasta neljän haalean pastellisävyn värien vaihtelusta tuli häneltä.

Lehden ensimmäinen numero oli viisivuvinen monistepino, joka niitattiin yhdestä kulumasta kiinni, taitettiin kahtia ja päälle kirjoitettiin käsin vastaanottajien nimet. Myös postimerkit liimattiin pitkään itse. Jopa frankeeraus olisi tuossa vaiheessa ollut liian kallista.

Ensimmäisen numeron monistuksen hoiti hallituksen varajäsen ja jäsenrekisterin hoitaja Tuomo Tyrväinen. Tuomo, hänen vaimonsa Mirja Hiirikoski ja minä sitten yhdessä kokosimme lehden kasaan Mirjan ja Tuomon olohuoneen pöydän ääressä.

Lehden pääkirjoituksessa esittelin yhdistyksen ja sen tavoitteet. Sihteeri Paulamaarit Hautakoski kirjoitti lehteen sairausvakuutuslain adoptiovanhempia koskevan pykälän, jossa vanhempainrahoikeutta oli pidennetty 180 arkipäivään ja lakiin lisätty 60 arkipäivän sisäpidennys. Lehdessä oli myös hallituksen jäsenten esittely, ilmoitus ensimmäisestä jäsentilaisuudesta ja muita pienempiä ilmoituksia, joilla muun muassa haettiin avustavaa henkilöstöä tilaisuuksien järjestäjiksi.

Keväällä ilmestynyttä lehteä seurasi jo lokakuussa toinen ja joulukuussa kolmas numero. Alun perin toinen numero oli tarkoitus laittaa liikkeelle jo syyskuussa, mutta koska yhdistykselle oli kertynyt paljon ilmoitettavaa jäsenilleen ja tiedot ensimmäisistä jäsentilaisuuksista piti saada jo ennen syyskuuta lähtemään, elokuussa tehtiin parisivuinen jäsenkirje.

Kun Kerasivun, postin ja meidän välillemme tehtiin kolmikantasopimus, Kerasivu hoiti taiton, osoitetietojen painamisen lehteen ja postinviemisen. Mutta siihen mennessä olin kyllä tullut niin kirjekuorten kuin postimerkkienkin liimaamisen mestariksi. Joitakin vapaaehtoisia oli tarjoutunut mukaan lehtitalkoisiin, mutta koska yhdistyksellä ei ollut toimitilaa, olisi ollut hankalaa kutsua vapaaehtoiset kotiini työtä tekemään eikä siinä olisi paljon säästetty aikaa.

Lehden toinen numero sisälsi jo 13 sivua. Siinä aloitettiin edelleen toiminnassa oleva Palvelunantajan palsta, johon adoptiopalvelunantajat vuorollaan kirjoittavat toiminnastaan uusia tietoja. Esittelin lehdessä ensimmäisen jäsentilaisuutemme ja referoin Vuokko Malisen pitämän luennon. Hallituksen jäsen Leena Tuominen oli koonnut lehteen adoptioaiheisen lastenkirjallisuuden. Tulevien tapahtumien lisäksi lehdessä julkaistiin Kansainvälisen lapsesiöttämisasioiden lautakunnan puheenjohtajan Anne Hujalan aloitteesta tehty kysely, jolla pyrittiin selvittämään adoptiovanhempien kantaa adoptioprosessin pituuteen ja lapsille tai vanhemmille asetettaviin rajoituksiin.

Kerta kerralta lehden numerot paisuivat, ja asiantuntija-artikkeleita ja haastatteluja tuli lisää. Anne Hujala alkoi tiedottaa adoptiolautakunnan kuulumisia samanimisellä palstalla. Kaksikielisenä rekis-

teröityneen yhdistyksen jutuille löytyi joskus kääntäjä, joka kirjoitti jonkin tärkeän jutun ruotsiksi. Pari kertaa pääsin kokeilemaan omia käännöstaitojani, kun adoptiokuraattori tai joku muu lähetti lehteen juttunsa ruotsinkielisenä. Yhä useammin aloimme saada lehteen vapaaehtoisten kirjoituksia, mutta juttujen tekeminen oli pääasiassa minun vastuullani.

Oikea aarre oli monilapsisen perheen äidin Paula Forsgrenin pitämä Paulan palsta, joka toi lehden jutuille jatkuvuutta ja lukijoille kaunokirjallisia elämyksiä.

Anu Uhtion aloitteesta lehdessä alkoi vuonna 2003 ilmestyä palsta adoptoiduille lapsille ja nuorille, ja sitä alkoi pitää tyttäreni Irina. Lapset ja nuoret lähettivät sivuille kuvia ja pieniä juttuja, mutta suurta intoa lähettämiseen ei ollut. Pääasiassa sivulle kirjoittaminen jäi Irinan tehtäväksi. Palsta loppui Irinan innostuksen myötä vuonna 2005.

Lehdestä tehtiin aika ajoin myös teemanumeroita, ja merkittävin sellainen oli vuoden 2006 koulunumero, johon kerättiin kouluikäistä adoptoitua koskevaa tietoa, ja lehteä pyrittiin leivittämään opettajille ja muulle koulun henkilöstölle.

Vuonna 2004 hallituksen uuden puheenjohtajan Päivi Tuomisen aikana lehden painaminen Kerasivulla lopetettiin ja painoksi valittiin Offset Pukkila Oy. Lehteä toimittamaan perustettiin lehtiryhmä, ja päätoimittajana aloitti yhdistyksen uusi toiminnanjohtaja Anu Uhtio.

Jäsentilaisuudet

Ensimmäinen jäsenille suunnattu koulutustilaisuus pidettiin 15. maaliskuuta 1997 Kruununhaan päiväkodissa, jonka johtaja kuului tuolloin yhdistyksen hallitukseen. Psykologi Vuokko Malinen Väestöliitosta luennoi aiheesta Lapsettomasta adoptiovanhemmaksi. Tilaisuudessa oli läsnä 34 henkilöä. Alkuajan tilaisuuksissa, niin myös tässä, lastenhoito oli järjestetty, ja siitä vastasivat hallituksen jäsenet ja jäsenten tuttavat tai lapset. Joskus lastenhoitajiksi palkattiin opiskelijoita. Pääasiassa lastenhoidosta vastasi Sirpa Mattila.

Koska jäsenet olivat eri puolilta maata, jäsentilaisuudet pyrittiin järjestämään

vuoroin pääkaupunkiseudulla, vuoroin muualla Suomessa. Ensimmäisen toimintavuoden toinen jäsentilaisuus pidettiin lokakuussa Tampereella. Sen aiheena oli adoptiolapsen sopeutuminen. Alustajina oli kaksi adoptioäitiä, psykologi Maria Härtilä ja lääkäri Sinikka Krogerus. Tilaisuus veti 43 kuulijaa, ja sinne oli järjestetty bussikuljetus pääkaupunkiseudulta. Paikalla oli myös Pelastakaa Lapset ry:n Tampereen työntekijöitä, ja jäsenistöltä tulleen palautteen perusteella hallituksessa keskusteltiin siitä, ovatko vanhempainyhdistyksen tilaisuudet avoimia myös adoptiopalveluantajien edustajille. Sen kummempia periaatepäätöksiä palveluantajien kutsumisesta tai pääsyn epäämisestä ei tehty. Sovittiin kuitenkin, että osallistujille esitellään mukana olevat palvelunantajien edustajat. Näin välttyttäisiin mahdollisilta kiusallisilta tilanteilta, jos joku vanhemmista haluaisi tuoda esiin seikkoja, joita ei haluaisi oman tai muiden palvelunantajien edustajien kuulevan.

Kolmaskin tapaaminen järjestettiin samana vuonna: yhdistys järjesti koko perheelle pikkujouluteatterin Pienessä Suomessa. Näytelmänä oli Taikuri Bluffon suuri seikkailu.

Jäsentilaisuuksia jatkettiin Helsingissä Kruununhaassa vielä kahtena seuraavana keväänä. Toisen toimintavuoden syksyn jäsentilaisuus järjestettiin yhdessä Interpedian ry:n kanssa Vesalan kurssikeskuksessa. Aiheena oli Adoptoitu murrosikäinen perheessä. Sitten vuorossa oli Kouvola, jossa kuultiin musiikkiterapiasta adoptiolapsen kehityksen tukijana. Monet muutkin aiheet ovat liittyneet adoptiolasten kehityksen tukemiseen.

Yhteisiä tilaisuuksia järjestettiin Interpedian lisäksi myös Lapsettomien tuki ry:n kanssa. Vuonna 1999 oli laivaseminaari, jonka aiheena oli parisuhde. Vuodesta 2003 alkaen on järjestetty lapsen eri tavoin saaneiden vuosittaiset viikonlopputapahtumat.

Interpedian ja Adoptiolasten vanhempien yhteisen jäsentilaisuus Vesalassa Lomaliitto ry otti vuonna 1999 yhteyttä tarjoten tuettuja lomiam adoptioiperheille. Kevään 2000 jäsentilaisuus päätettiin järjestää pääasiainena Lomaliiton tukemana Hotelli Keurusselässä Keuruulla. Viisipäiväisellä lomalla oli aikaa käsitellä vanhempien parisuhdetta, ulkoilla ja tutustua toisiin adoptioiperheisiin. Lo-

maliiton tukemia lomiam järjestettiin joka toinen vuosi, ja paikkana olivat Punkaharjun valtionhotelli sekä Hotelli Korpilampi. Vuonna 2006 loma toteutettiin Savonlinnassa. Joka toinen pääsiäinen lomakohde vaihtui, eikä Keski-Suomessa ja Varsinais-Suomessa järjestetyille lyhyille lomille haettu Lomaliiton tukea.

Lomaliitto ry. tarvitsi näytön saamiseksi oman toimintansa rahoittajalle ryhmiä, joita tukea. Kysellessään kiinnostustamme yhteistyöhön Kyllikki Näsi esitti pitkän perustelun sille, miksi tuettu loma olisi tarpeen adoptioiperheille. Kirjasin perustelut muistiin ja lisäsin niihin vielä joitain omaan mieleeni tulleita seikkoja. Niitten perustelujen ja perheitten omien lisäysten perustella kaikki hakijat saivat tuetun loman.

Aina tilaisuuksien pitopaikat eivät ole menneet alkuun suunnitellun kaavan mukaisesti. Joskus tilaisuuksia järjestettiin vuodessa useampia, joinakin vuosina oli vain yksi isompi tilaisuus. Pitopaikkojenkaan suhteen järjestys ei säilynyt. Muualla Suomessa järjestettävän tilaisuuden sijasta pidettiin kerran muun muassa laivaseminaari, jonne lähtö oli Helsingistä. Periaatteena jäsentilaisuuksien järjestämisessä kuitenkin yhä edelleen on, että yhdistyksen tilaisuudet tuotaisiin lähelle niitäkin jäseniä, jotka eivät asu pääkaupunkiseudulla. Tilaisuuksien kävijäennätykset saavutetaan yleensä Helsingin seudulla. Marraskuussa 2003 kehityksen ja kasvatuksen erityispsykologi Pirjo Tuovila luento Koskettaa ja tulla kosketetuksi veti lähes sata kuuntelijaa Töölön kirjastoon. Sadan aikuisen ja lapsen raja rikkoutui seuraavana syksynä Oulussa järjestetyssä jäsentilaisuudessa.

Vuosittainen suur tapahtuma oli Helsingissä järjestetyt pikkujoulut. Kulttuurikeskus Caisa täyttyi marraskuun lopussa ääriään myöten monen vuoden ajan useasta eri maasta lähtöisin olleista lapsesta ja heidän uusista vanhemmistaan. Vuonna 2004 pikkujoulut järjestettiin Vuosaaren nuorisotalolla. Vuonna 2005 yhdistyksen vertaistukiryhmät järjestivät omat pikkujoulunsa.

Yhdessä mutta oman paikkansa täyttäen

Yhteistyö adoptiolautakunnan kanssa alkoi jo varhain, kun lautakunnan silloinen puheenjohtaja Anne Hujala toivoi, että yhdistys tekisi jäsenkyselyn,

jossa selvitetäisiin adoptionhakijoiden ajatuksia siitä, pitäisikö lasta hakeville vanhemmille asettaa yläikäraja. Lisäksi selvitettiin perheiden ajatuksia jonojen pituudesta.

Vuonna 1998 adoptiolautakunnan puheenjohtaja Anne Hujala kutsui Adoptiolasten vanhempien ja Yhteiset Lapsemme ry:n edustajat Sosiaali- ja terveysministeriöön kartoittamaan adoptiojärjestöjen toimintaa ja tulevaisuudensuunnitelmia. Lautakunnassa vierailtiin jatkossakin, seuraavan kerran syksyllä vuonna 2003 kertomassa lautakunnan jäsenille adoptiosta perheitten kannalta. Sitä ennen, saman vuoden maaliskuussa, yhdistyksemme kutsui lautakunnan uuden puheenjohtajan Anne Kumpulän toimistollemme keskustelemaan maamme adoptiotilanteesta.

Adoptiolasten vanhemmat tiedusteli ensimmäisen kerran mahdollisuutta saada vanhempien edustus adoptiolautakuntaan jo vuonna 1998. Vastaus oli kielteinen, ja sitä perusteltiin sillä, että lautakunnan kokoonpano on lakisääteinen. Koska laki ei kuitenkaan sulje pois vanhempien edustusta, tapaamisissa palattiin yhä uudelleen asiaan. Vuosina 2003 ja 2005 yhdistys laati lautakunnalle kirjelmät, mutta edelleen vastaukset olivat kielteisiä. Lautakunta selvitti vastauksessaan vuoden 2005 kirjelmään, että se näkee yhteistyön eri tahojen kanssa tärkeäksi, mutta ettei se itse päättä kokoonpanostaan vaan sen tekee valtioneuvosto, jolle asian esittelee sosiaali- ja terveysministeriön virkamies. Kirjeen lopussa kerrotaan, että lautakunta on siirtänyt Adoptioiperheet ry:n kirjeet sosiaali- ja terveysministeriön käsiteltäväksi. Ministeriö vastasi kielteisesti vuonna 2006 yhdistyksen pyyntöön saada edustaja lautakuntaan.

Adoptiolasten vanhemmat ry aloitti monipuolisen yhteistyön kaikkien maassamme olevien adoptiotahojen kanssa. Yhteisten tilaisuuksien ja lehden palstan pitämisen lisäksi on eri yhdistysten jäsenille järjestetty yhteisiä retkiä ja kursseja. Aika ajoin on järjestetty adoptioverkostotapaamisia, joissa mukana ovat myös adoptiopalvelunantajien ja Yhteiset Lapsemme ry:n edustajat, adoptiokuraattori ja adoptiolautakunnan sihteeri, sekä adoptiojärjestöjen yhteistyöpalavereja, joiden alullepanijana oli Interpedian Helsingin väliaikaisen toimiston työntekijä. Interpedia ry. toimi tuolloin varsinaisesti Vaasassa, mutta sillä oli vuosittain taitteessa vuoden ajan toimisto

Helsingissä. Vuonna 2003 perustettiin yhteistyötahojen kesken yhteinen adoptiokirjallisuuden kustannusryhmä.

Adoptiolasten vanhemmat ry:n edustaja oli vuodesta 2000 eli alusta alkaen mukana Lapsettomien tuki ry:n Simpukka-projektin neuvottelukunnassa. Edustajina toimivat Paulamaarit Hautakoski ja Eeva-Liisa Heinranta.

Yhdistys etsi omaa paikkaansa monen toiminnassaan adoptiota sivuvan järjestön kentässä. Jo varhaisessa vaiheessa yhdistyksen päätehtäväksi tuli adoptioiperheitten edunvalvonta ja adoptioaiheisista tilaisuuksista tiedottaminen. Jälkimmäiseen tehtävään avautuivat hyvät mahdollisuudet, kun yhdistys sai hankittua tietokoneen ja luotua omat kotisivut. Yhdistyksen ensimmäisenä webmasterina toimi vuoden 2006 alkuun asti Tapani Hartikainen. Kotisivuille luotiin muun muassa tapahtumakalenteri, jota Anu Uhtio ensin hallituksen jäsenenä, myöhemmin toiminnanjohtajana ansiokkaasti päivitti.

Ryhmiä ja vertaistukea

Toimintaansa käynnistämässä olevassa yhdistyksessä riitti puuhaa laidasta laitaan. Jo suunnitteluvaiheessa mietin erilaisten työryhmien perustamista, ja usein myöhemminkin palasin aiheeseen, mutta ryhmätoiminta ei oikein ottanut käynnistyäkseen. Vapaaehtoisiksi ilmoittautuneita oli melko vähän, ja hallituksen jäsenillä töitä riitti ilmeisesti, että he olisivat hallituksen kokousten lisäksi käyneet vielä työryhmissäkin. Vasta 2000-luvulla saatiin ensimmäiset työryhmät käyntiin. Mirja Hiirikosken vetämä toimintatyöryhmä sai jäsentilaisuuksien järjestämisessä paljon aikaiseksi. Edunvalvontaryhmä alkoi toimia Anu Uhtion johdolla Internetin keskustelupalstana, ja se on kerännyt vuosien aikana useita adoptioiperheiden edunvalvonnasta kiinnostuneita keskustelijoita. Ammatillais-infopakettiryhmä koostui joitakin kertoja vuosina 2004 ja 2005. Varsin tehokkaaksi on osoittautunut vuonna 2004 perustettu lehtiryhmä, joka uudisti yhdistyksen jäsenlehteä monin tavoin niin ulkoisesti kuin sisällöllisestikin.

Ensimmäisenä toimintavuonna ideoimme hallituksessa yhdistyksen toimintaa. Yksi hyvin idearikas hallituksen jäsen oli tuolloin Leena Tuominen, jonka mo-

net suunnitelmat muuttuivat yhdistyksen vakiintuneiksi toimintamuodoiksi. Yksi tällainen jo varhain alkunsa saanut toiminta oli kuukausittainen tapaaminen jäsenille. Tapaamisten pitopaikaksi saimme maksutta käyttööme Kulttuurikeskus Caisan Helsingin ydinkeskustassa Kaisaniemenkadulla. Caisasta vapaata aikaa löytyi sunnuntai-iltapäivälle, ja niin syntyi Sunnuntaikahvit-niminen tilaisuus, joka on kokoontunut kaikkien näiden kymmenen vuoden ajan, ensimmäisen kerran jo huhtikuussa 1997. Caisan sunnuntaitoimintojen muututtua maksullisiksi Sunnuntaikahvit korvattiin elokuusta 2003 alkaen Lauantai-Caisalla, joka kokoontuu joka kuukauden viimeinen lauantai. Monet nykyisistäkin yhdistyksen jäsenistä tutustuivat Adoptiolasten vanhemmat ry:hyn juuri tämän tilaisuuden kautta, siitä näet ilmoiteltiin ahkerasti Helsingin Sanomien Minnemenä -palstalla ja Nyt-liitteessä.

Adoptiolasten vanhemmat suunniteltiin valtakunnalliseksi yhdistykseksi, ja sen ensimmäinen pääkaupunkiseudun ulkopuolinen toimintamuoto oli Maija ja Veijo Änäkäisen Tampereelle perustama odottavien ryhmä. Muita maakuntaan perustettavia ryhmiä saatiin odottaa vuoteen 2000 asti, jolloin Porin seudulle muodostui Länsi-Suomen ryhmä. Edellisenä vuonna yhdistyksen hallituksen jäsen Riitta Ahonen alkoi etsiä ryhmäläisiä Itä-Suomen ryhmäänsä, mutta adoptioiperheet olivat siellä vielä harvassa, joten ryhmän käynnistäminen kesti pitkään. Pääkaupunkiseudulla kokoontui Sirpa Mattilan vetämänä yksinhuoltajien keskusteluryhmä joitain kertoja. Lena Rombergin vuonna 2000 aloittama murrosikäisten vanhempien ryhmä jatkaa edelleen kokoontumisaan.

Ryhmiä alettiin perustaa koko ajan lisää. Niillä, kuten koko yhdistyksellä, olivat vetäjinä palkattomat vapaaehtoiset. Joitakin ryhmiä minä kävin saattamassa alulle, mutta pääasiassa ne toimivat paikallisten vapaaehtoisten voimin. Vasta 2003 yhdistyksellä oli varaa antaa ryhmien toimintaan pientä tukea. Anu Uhtio on jatkanut mahdollisuuksiensa mukaan perinnettä käydä käynnistämässä ryhmiä ja hän antaa säännöllisesti käynnistämistä alkaville ryhmille muun muassa sähköpostin välityksellä.

Ryhmässä kävijöistä osalla on jo adoptiolapsia, osa vasta odottaa. Murrosikäisten vanhempien ryhmän lisäksi ainakin

kouluikäisten vanhemmilla on ollut oma teemaryhmänsä. Myös erityistarpeisten lasten vanhemmille ryhmä on ollut pitkään vireillä. Kotimaasta adoptioineille on oma ryhmä. Helsingissä kokoontuva kotiäideille ja -isille suunnattu adoptioiperhekerho on yhdistyksen vanhimpia. Hakumatkalle lähdössä oleville järjestetään omia tilaisuuksiaan. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelle ryhmiä syntyy jatkuvasti. Elokuussa 2006 ryhmiä oli 30, ja ne toimivat eri puolilla Suomea. Maakunnasta vain Ahvenanmaalta ja Itä-Uudeltamaalta puuttui ryhmä.

Toiminnassa tärkeäksi nähtiin vertaistukitoiminnan lisäksi adoptoitujen ammattimainen tukeminen. Jo ensimmäisenä toimintavuonna sellaista järjestyikin, kun psykologit Seppo Ahtola ja Ritva Kajamaa lähtivät vetämään kopterapiaa lapsille. Samanaikaisesti vanhemmille oli oma ryhmä. Myöhemmin ryhmiä oli tarjolla muualla Suomessa asuville. Vuonna 2005 aloitettiin vuorovaikutusryhmä adoptiovanhemmille. Sen vetäjänä toimi sosiaalipsykologi, adoptioäiti Liisa Uusitalo. Leikkien lähemmäksi lasta -ryhmät aloittivat niinkään vuonna 2005 Theraplay-tekniikkaan perehtyneen adoptioäidin Bettina Brantbergin johdolla.

Yhdistys toi mukanaan meille vapaaehtoisille mukanaan edustustehtäviä ja mediassa esiintymistä. Pääsimme esittelemään yhdistystä yhteistyötahojen tilaisuuksiin, saimme kutsuja juhliin vieraiksi ja joskus jopa juhlapuhujaksi, kuten Lapsettomien tuki ry:n kymmenvuotisjuhlaan. Edustustehtäviä oli alkaen aina Caisan Monikulttuurisuuskokouksesta Svenska Bildnings-yhdistyksen ihmisoikeusaiheiseen tilaisuuteen, jossa pääpuhujana oli Jakob Söderman

Media löysi meidät melko pian, ja pääsimme kertomaan sekä radioon että televisioon adoptioasioista. Kerran istuin Ben Furman show'ssa adoption asiantuntijana, toisen kerran taas TV:n aamulähetyksessä kertomassa adoptioiperheitten muita perheitä huonommista sosiaalieduista. Yhdistys on aina pyrkinyt pitämään adoptiota ja adoptioiperheiden asemaa esillä julkisuudessa. Tätä varten on välitetty haastateltavia tiedotusvälineisiin ja kirjoitettu yleisönosastokirjoituksia sekä lehtijuttuja adoptiota työssään kohtaavien asiantuntijoiden lehtiin. Lisäksi olemme päässeet esille yhdessä Yhteiset Lapsemme ry:n kanssa Turussa Osaava nainen -messuill-

la ja Helsingissä Lapsimessuilla.

Useana vuonna pohdimme mahdollisuutta osallistua eri kulttuureita esittelevään katutapahtumaan Helsingissä. Vuonna 2005 tilaisuus vihdoinkin tuli, ja yhdistys oli esillä Maailma kylässä -tapahtumassa.

Yksi iso osa yhdistyksen toiminnasta oli, ennen kotisivujen perustamista, puhelinneuvonta. Koska yhdistyksen esitteessä ja puhelinluettelossa yhdistyksen numero oli sama kuin kotinumeroni, soittoja tuli joskus yötä myöten. Pääosin soittajat olivat adoptioimista suunnittelevia, jotka ha-

lusivat neuvoja siihen, kuinka adoptoidaan, tai joilla oli kysymyksiä adoptiolasten terveydestä. Jotkut halusivat neuvoja edunvalvontaan liittyvissä asioissa. Adoptiovanhemmat soittivat kysyen kasvatuskysymyksistä tai ongelmatilanteista, joita olivat kohdanneet lapsen kanssa. Muutama itse adoptoitukin soitti kysyen, mistä saisi tietoja taustastaan ja samalla kertoen oman adoptiotarinansa.

Adoptiotutkimusta on alettu viime vuosina tehdä yhä enemmän, ja monet opiskelijat soittivat kysyen ai-

hetta työhönsä tai haluten haastatella yhdistyksen edustajaa työtään varten. Yhdistys pyrkii tukemaan opiskelijoita, koska opinnäytetöitten avulla saatua tietoa voidaan käyttää adoptiolasten ja -perheitten hyväksi. Myöhemmin kehitimme sopimuksen, jolla tutkijat velvoitettiin selostamaan tutkimuksensa tuloksia yhdistyksen lehdessä.

Uutena toimintana yhdistys kokeili vuonna 2006 verkkokurssia tuleville adoptiovanhemmille. Yhdistyksen tavoite adoptiotietouden levittämisestä eteni vuonna 2006, kun Kansan sivistysrahasto myönsi sille avustuksen adoptiomateriaalin laajentamiseksi päivähoidon ammattilaisille. Materiaalin suunniteltu valmistumisaika on alkuvuodesta 2007. Helsingin sosiaaliviraston avustuksen turvin alettiin suunnitella loppuvuodesta luentosarjaa kouluhenkilöstölle.

